

Posudek oponenta na diplomovou práci Juraje Mikloviče na téma „Presumpce neviný“

Předloženou diplomovou práci, čítající 51 stran samotného textu, zpracoval autor na téma: „Presumpce neviný“. Jde o problematiku v literatuře již částečně zpracovanou, zejména lze odkázat na zevrubné dílo Císařová, D. Princip presumpce neviný. Stát a právo č. 10, 1964. Novější monografické zpracování chybí. Tématu je však věnována stálá pozornost v časopiseckých příspěvcích nebo v rámci rozsáhlejších prací některých autorů.

Práce je kromě úvodu a závěru rozčleněna do dalších 7 kapitol. Po stručném úvodu, ve kterém autor nastiňuje problematiku, kterou se bude v jednotlivých částech práce zabírat, je věnována pozornost historickým souvislostem. Následuje kapitola o pramenech právní úpravy institutu presumpce neviný. Lze ocenit, že se autor neomezuje pouze na platnou právní úpravu, ale v rámci práva EU připomíná i zelenou knihu o presumpci neviný, která může předznamenat další vývoj, tj. přijetí rámcového rozhodnutí, jakožto právně závazného nástroje. Kapitola třetí je nazvána „Právní povaha presumpce neviný“. Diplomant se v ní zamýšlí, zda presumpce neviný má povahu (ne)vyvratitelné domněnky nebo fikce. S odkazem na literaturu dospívá k závěru, že presumpce neviný je procesní zásadou, kterou nelze označit za domněnku, mimo jiné s odůvodněním, že se neomezuje pouze na proces dokazování. Po objasnění právní povahy se pokouší charakterizovat presumpci neviný jako základní zásadu trestního řízení (kapitola 4) a definovat její obsah zejména s ohledem na její důsledky v trestním řízení (kapitola 5). Kapitola 5. je systematicky dobře zpracována a měla by tvořit jádro práce. Očekával bych proto, že bude podrobnější. Úvahu nad rozsahem působnosti presumpce neviný nalezneme v kapitole 6. Podstatná část práce je věnována vztahu, resp. kontradikci zásady presumpce neviný a práva na informace (7. kapitola). Ačkoliv je kapitole věnována detailní pozornost, rozebrány jsou i právní předpisy nespádající do práva trestního, Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. 13 (2003) a názory v právní teorii, navrhované řešení se mi nezdá přesvědčivé.

Zajímalo by mě autorův názor, zda lze porušení zásady presumpce nevinoty, pokud jde o poškozující sdělení v masmédiích v průběhu trestního řízení, zohlednit přímo v probíhajícím trestním řízení.

Po obsahové stránce považuji práci za standardní, vyhovující požadavkům kladeným na diplomové práce. Práce je přehledně členěna, jednotlivé části na sebe logicky navazují. Při zpracování vyšel diplomant z dostupné literatury domácí provenience. Stylisticky je práce na dobré úrovni. Po stránce formální netrpí práce závažnějšími ani četnějšími nedostatky jazykovými či písařskými.

Předložená diplomová práce podle mého názoru splňuje všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, ve které by autor mohl vyjádřit svůj názor na problém uvedený shora v posudku.

V Praze dne 18. března 2008

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.